

Euroopa Liidu teise heitkogustega kauplemissüsteemi (HKS2) edasilükkamise ja ülevaatamise taotlemine

17.03.2025

Heitkogustega kauplemise süsteemid

I süsteem 2005-...

Elektri- ja
soojatootmine
al 20 MW

Energiamahukad
tööstusharud
(nt tsemendi,
klaasi ja paberi
tootmine)

Kommerts-
lennundus

I süsteemi täiendus Järk-järgult 2024-2026

Meretransport
(üle 5000 GT)

II süsteem 2025...

Maantee-transport

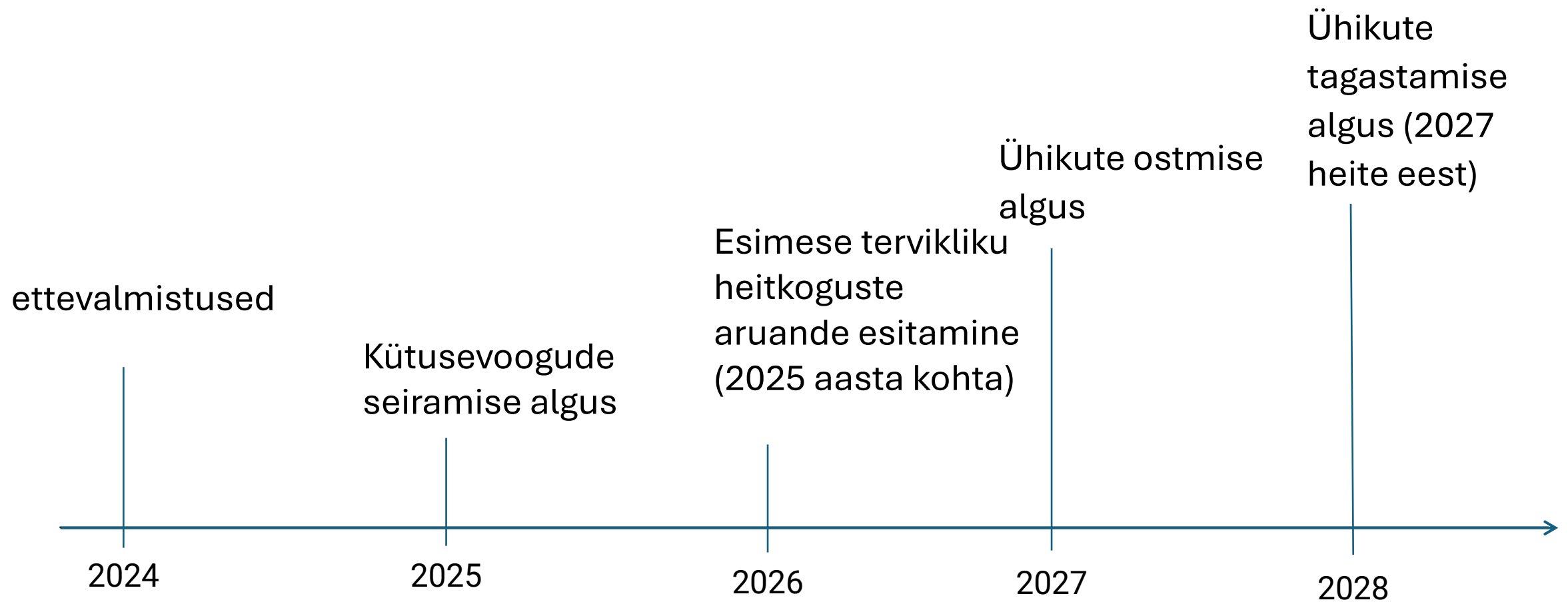
Hooned

Täiendavad
sektorid, sh alla 20
MW tootmine

HKS2 süsteemi rakendamine ja selle mõju

- Süsteemi kuuluvad kõik vedelad, tahked ja gaasilised fossiilkütused, mida müüakse või kasutatakse mootorikütuse või kütteainena.
- Süsteemi ei kuulu:
 - kütused, mida kasutatakse põllumajanduses, metsanduses, kalanduses, raudteedel, riigikaitstes, laevanduses (nt parvlaevad) ja lennunduses.
 - kütused, mida kasutatakse HKS1 käitistes ja laevades.
- Teise kauplemissüsteemi ettevõtte on aktsiisilaopidajad või mis tahes muu turule lastud kütuste eest aktsiisi tasuma kohustatud isik.
- Direktiivi rakendamine on erandite tõttu keeruline ning mõju kütuste väljavahetamisele ja seeläbi heite vähendamisele küsitav.
- Kütusemüüjatel on võimalik kvoodikulu täiel määral tarbijale üle kanda.
 - mõjuanalüüsi järgi võib esimestel aastatel soojuse hinna kasv (läbi maagaasi hinna kasvu) olla kuni 17% ja transpordikütuste hinna kasv bensiinil 10 senti ja diislil 12 senti liitrilt.

Seisukoht

Kliimaministeeriumil alustada Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu liikmesriikidega konsultatsioone **direktiivi rakendamise edasilükkamiseks** HKS 2 sektorite puhul **vähemalt kahe aasta võrra**, st et direktiivi ei rakendataks varem kui alates 2029. aastast, ning **võimaluse korral HKS 2 tühistamiseks**.

Juhul kui direktiivi üldise rakendamise edasilükkamises või HKS 2 tühistamises ei leita kokkulepet, alustada Kliimaministeeriumil läbirääkimisi direktiivi alla kuuluvate sektorite **heitkogustega kauplemise süsteemi alustamiseks 2028. aastast, sõltumata energiahindade tasemest**, või kitsendada direktiivi ulatust, **jättes sealt välja maanteetranspordi**, et vähendada mõju Eesti majandusele ja inimeste toimetulekule.

Järgmised sammud

1) Kliimaministeerium alustab läbirääkimisi HKS 2 edasilükkamise või tühistamise saavutamiseks.

2) Kuna ühepoolset ei ole Eestil võimalik direktiivi tühistada ega edasi lükata, siis Euroopa Komisjoni trahvi vältimiseks esitab Kliimaministeerium hiljemalt 2025. a teisel poolaastal atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmise eelnõu, milles on arvestatud EL HKS direktiivi üle võtmisega viisil, mis võimaldab EL HKS 2 kütuste CO₂ heite nõuetekohase siseriikliku seirega alustamist.